

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD
2022. – 2024. GODINA**

Banovići, jun 2021. godine

Sadržaj:

1. Uvod
2. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze
3. Srednjoročna fiskalna politika
4. Politika prihoda za nivo Tuzlanskog kantona
5. Prihodi budžeta općine Banovići
6. Rashodi budžeta općine Banovići

Na osnovu člana 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19), Općinski načelnik donosi

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD 2022. – 2024. GODINA

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine izrađen je Dokument okvirnog budžeta općine Banovići (DOB) za period 2022. – 2024. godina. Dokument okvirnog budžeta za ovaj period, izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove u sljedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta, odnosno, DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2022. godinu, te daje predviđanja za period od 2023. – 2024. godine.

U skladu sa odredbama člana 17. Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, Dokument okvirnog budžeta općine Banovići za period 2022. – 2024. urađen je na osnovu sljedećih dokumenata Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona:

- smjernice ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2022. – 2024. godine, broj: 02/1-11-11825/21 od 08.06.2021. godine,
- makroekonomskih pokazatelja za period 2019. – 2024. godina Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2021. godina,
- revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2021. godinu i projekcije za period 2022. – 2024. godina, broj: 07/1-11-11383/21 od 25.05.2021. godine,
- revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2021. godinu i period 2022. – 2024. godinu, broj: 05-05-220-4/20 od 02.06.2021. godine, dostavljenih od JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

Srednjoročno planiranje budžeta zahtijeva maksimum zalaganja i disciplinu svih strana uključenih u budžetski proces, počev od Općinskog načelnika i nadležnih općinskih službi i Općinskog vijeća.

Služba za budžet i finansije dostavlja i predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Banovići za period 2022. – 2024. godine, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Banovići za fiskalnu 2022. godinu.

2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unaprjeđenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

U ovome poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu, s fokusom na 2020. godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnov za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

Ekonomski rast

Pandemija koronavirusa dovela je do pada globalne ekonomije i ekonomije EU u 2020. godini. Procijenjena stopa realnog pada BiH ekonomije u 2020. godini iznosi 4,1%. Intezitet i dužina trajanja novonastalih okolnosti u suštini će odrediti kretanje ekonomskog rasta kako kratkoročno tako i u srednjem periodu. Eskalacija globalne pandemije virusa Covid – 19 u svijetu kako i uvođenje potpunog lockdown-a u aprilu 2020. godine dovela su do skoro potpunog zastoja privredne aktivnosti u zemlji. Pad fizičkog obima proizvodnje u kombinaciji sa efektom izuzetno oslabljene izvozne tražnje doveo je do pada vanjskotrgovinske robne razmjene, pri čemu su stope pada izvoza i uvoza robe iznosila 15,1% odnosno 18%. U skladu sa očekivanim padom ukupne privredne aktivnosti dolazi i do pada privatne potrošnje od 2,8%, koja je predstavljala ključnu determinantu ekonomskih kretanja. Glavni razlog smanjenja privatne potrošnje predstavlja već izvjestan pad broja zaposlenih, smanjenja plata i doznaka građana iz inostranstva.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u slijedećem tabelarnom pregledu:

-Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji za period 2019-2024

Indikator	Zvanični podaci		Projekcije			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nominalni BDP u mil. KM	35.892	34.553	35.613	37.274	38.949	41.088
Nominalni rast u %	4,8	-3,7	3,1	4,7	4,5	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,8	100,4	100,7	101,5	101,2	101,8
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	35.240	34.431	35.363	36.711	38.487	40.356
Realni rast u %	2,9	-4,1	2,3	3,1	3,3	3,6
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	0,6	-1	0,7	1	1,1	1,2
Potrošnja u mil. KM	33.334	32.636	33.508	34.686	35.935	37.584
Realni rast u %	2,3	-1,8	1,8	1,7	1,8	2,0
Vladina potrošnja u mil. KM	6.862	7.061	7.202	7.433	7.656	7.870
Realni rast u %	0,9	205	1,3	0,7	0,5	0,3
Privatna potrošnja u mil. KM	26.471	25.575	26.306	27.253	28.279	29.713
Realni rast u %	2,6	-2,9	2,0	2,0	2,2	2,4
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	6.994	6.112	6.351	6.972	7.609	8.443
Realni rast u %	5,8	-10,8	2,7	8,7	7,7	9,0
Vladine investicije u mil. KM	929	836	859	969	1.077	1.239
Realni rast u %	4,1	-8,3	1,2	10,8	9,0	11,7
Privatne investicije u mil. KM	6.064	5.276	5.492	6.003	6.531	7.204
Realni rast u %	6,1	-11,2	3,0	8,3	7,5	8,6
Uvoz u mil. KM	19.482	16.622	17.421	18.627	20.143	21.958
Nominalni rast u %	1,7	-14,7	4,8	6,9	8,1	9,0
Realni rast u %	1,3	-11,4	3,0	4,5	5,1	5,3
Izvoz u mil. KM	14.286	11.647	12.386	13.459	14.716	16.175
Nominalni rast u %	0,5	-18,5	6,3	8,7	9,3	9,9
Realni rast u %	0,4	-16,5	4,7	6,0	7,1	7,4
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	18,5	15,8	15,9	16,5	17,0	17,6
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.087	-1.090	-1.332	-1.457	-1.764	-2.075
Rast u %	-1,2	29,3	3,5	7,4	13,4	15,2
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,1	-4,1	-4,2	-4,3	-4,6	-5,1

IZVOR: DEP – mart 2021. godine

Procjenjuje se da će neizvjesnost uzrokovana pogoršanjem epidemiološke situacije prolongirati očekivane procese ekonomske stabilizacije i oporavka u drugoj polovici 2021. godine. Stabilizacija uvjetovana efikasnijim djelovanjem u borbi protiv pandemije koronavirusa, materijalizacijom pretpostavki ekonomskih kretanja u okruženju i efikasnijim djelovanjem nadležnih institucija u procesu kreiranja i implementacije ekonomskih politika u Bosni i Hercegovini, te imajući u vidu sve navedene okonosti i efekte niske osnovice iz prethodne godine u Bosni i Hercegovini na kraju 2021. godine može očekivati realni rast BDP od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prema istim projekcijama se očekuje da bi, usljed poboljšanja ekonomske aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima i jačanju izvozne tražnje u Bosni i Hercegovini na kraju 2021. godine mogao ostvariti realni rast ukupnog izvoza od 4,7%, dok očekivani realni rast uvoza u 2021. godini iznosi 3%. Pod pretpostavkom stabilizacije proizvodnje i postupnog oporavka zaposlenosti, te povećanje priljeva doznaka građana iz inozemstva, realni rast privatne potrošnje bi trebalo iznositi oko 2%. Također se navodi da bi nastavak podrške zdravstvu i ekonomiji u borbi sa pandemijom mogao dovesti do povećanje javne potrošnje od minimalno 1,3% u 2021. godini. Ključno uporište ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini u razdoblju 2022-2024. godina predstavljaju predviđena kretanja ekonomske aktivnosti u eksternom okruženju i razvoj situacije koja je vezana za globalnu pandemiju virusa Covid-19. Međutim, Svjetska zdravstvena organizacija kao jedina mjerodavna međunarodna institucija još uvijek nije zvanično izdala saopštenje o dužini trajanja globalne pandemije Covid-19. S druge strane određene međunarodne finansijske institucije kao što je MMF za 2021. godinu očekuju postepen i veoma neizvjestan opravak svjetske ekonomije sa očekivanom stopom ekonomskog rasta od 5,4%. S druge strane za područje zemalja EU u 2021. godini očekuje se ekonomski rast od 5,8% što djeluje prilično optimistično u ovom trenutku. Kada su u pitanju glavni trgovinski partneri Bosne i Hercegovine, projicirane stope ekonomskog rasta u 2021. godini iznose: Njemačka 5,3%, Italija 6,1%, Austrija 5,6%, Hrvatska 7,5% i Slovenija 6,1%. S tim u vezi projekcije za srednjoročni period glavno uporište imaju u projekcijama navedenih međunarodnih institucija i zasnovane su na pretpostavci poboljšane epidemiološke situacije, što bi stabiliziralo ekonomske prilike u zemlji i inostranstvu u narednom periodu. S toga, preduslov realizacije navedenih projekcija predstavlja prevazilaženje novonastalih okolnosti u što kraćem roku, poboljšanje međunarodnog ekonomskog okruženja i implementacije kako interventnih tako i strukturnih reformi u zemlji kako bi se ojačao doprinos inetrnih dinamika u ekonomskom rastu u Bosni i Hercegovini. Osim preduvjeta poboljšanja u vanjskom okruženju, jako bitan uvjet za oporavak ekonomskog rasta u zemlji tokom srednjoročnog razdoblja predstavlja i institucionalni kapacitet zemlje u sprovođenju strukturalnih reformi. Pod pretpostavkom materijalizacije navedenih okolnosti, u razdoblju 2022.-2024. godina u Bosni i Hercegovini se očekuje nešto snažniji ekonomski oporavak sa prosječnom stopom realnog ekonomskog rasta od preko 3% na godišnjem nivou. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Naime, povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza (roba i usluga) trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2021.–2023. godina očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od oko 2% (2021: 1,9%, 2022: 2,1%, 2023: 2,2%). S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Značajno opterećenje kada su u pitanju javne finansije u Bosni i Hercegovini moglo bi predstavljati vrlo izvjesno povećanje javnog duga koji je direktna

posljedica Covid-19 i biće vidljiva u srednjem roku. Tako se u periodu 2021.-2023. godina očekuje tek blagi rast javne potrošnje od 0,3% na godišnjem nivou (2021: -0,2%, 2022: 0,7% i 2023: 0,5%). Ako se ima u vidu da bi tokom ovog perioda projicirana stopa ekonomskog rasta bila viša u odnosu na rast javne potrošnje, udio iste u BDP-u bi se djelimično smanjio na ispod 20% na kraju 2023.godine. U ovom vremenskom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava uštede po osnovu tekuće potrošnje trebao biti kanaliziran u svrhu jačanja investicione potrošnje u Bosni i Hercegovini. Samim tim, uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi za razliku od prethodnih godina mogle imati značajniji rast a samim tim i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a. U periodu 2021.-2023. godina se očekuje povećanje ukupnih investicija po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 7,5% (2021: 5,7%, 2022: 8,7%, 2023: 7,7%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija (oko 85% ukupnih investicija) očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciono ulaganje u Bosnu i Hercegovinu. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku. Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 10%.

Tržište rada

Na osnovu raspoloživih podataka o broju zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini evidentno je da je pandemija virusa COVID-19 imala uticaja na tržište rada. U novembru 2020. godine broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini je iznosio 814,7 hiljada i manji je za 0,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Najznačajnije smanjenje broja zaposlenih lica bilo je u području djelatnosti prerađivačke industrije, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstva i ugostiteljstva), trgovine na veliko i malo, te prevoza i skladištenja.

Izrada srednjoročnog scenarija u oblasti tržišta rada baziran je na očekivanom ekonomskom rastu i njegovim osnovnim komponentama u posmatranom periodu od strane DEP-a, odnosno na nivou potražnje, trgovine i investicija. Nakon smanjenja broja zaposlenih u 2020. godini, Evropska komisija u svojim projekcijama predviđa u 2021. godini rast broja zaposlenih lica u EU od 3,3% dok bi stopa nezaposlenosti iznosila 7,9%.

Prema projekcijama DEP-a u 2021. godini se očekuje pozitivan ekonomski rast u Bosni i Hercegovini. Pored toga rast investicija i trgovine u Bosni i Hercegovini bi se trebao pozitivno odraziti na broj zaposlenih lica naročito u sektorima koji su i prethodnih godina zapošljavali najviše lica u Bosni i Hercegovini. Uz bolje poslovne prilike u oblasti industrije, trgovine ali i pojedinih uslužnih djelatnosti stvorili bi se realni uslovi za rast broja zaposlenih lica u posmatranim djelatnostima. Kao i prethodnih godina, očekuje se da bi doprinosi rastu broja zaposlenih mogao biti skromniji u javnom sektoru u odnosu na ostala područja djelatnosti. Pored toga, broj zaposlenih lica u oblasti uslužnih djelatnosti koje su u 2020. godini bile pogođene krizom mogao bi ponovo početi da se uvećava. Generalno, uz bolju poslovnu klimu, kako u Bosni i Hercegovini tako i u okruženju i zemljama EU, očekuje se povećanje broja zaposlenih u periodu 2021 - 2023. godine od 1,7-2,5% uz istovremeno smanjenje broja nezaposlenih lica, ali i nastavak uvećanja neto plate od 3%. Međutim, pretpostavljeni rizici će bitno determinisati rast broja zaposlenih lica ali i neto plate u periodu na koji se odnose projekcije.

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u aprili 2021. godine u **Tuzlanskom kantonu** je bilo zaposleno ukupno 101.494 osoba. Na evidenciji JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, Tuzla na kraju aprila 2021. godine evidentirane su 73.680 nezaposlene osobe. Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u decembru 2019. godine je iznosila 854,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2018. godine, neto plaća je veća za 7,2%. Najviše prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom (1.684 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hoteljerstvu (525 KM).

3. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA

Fiskalna politika, usklađena je sa mjerama Reformske agende, u 2021. godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Vlada Tuzlanskog kantona bit će usmjerena na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora te jačanja upravljanja javnim finansijama, kako na strani prihoda tako i na strani rashoda budžeta, uz poseban angažman vezan za aktivnosti usmjerene na promjenu propisa kojim je uređeno pitanje raspodjele indirektnih poreza i pitanje povrata vanjskog duga. Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati utjecaj na Tuzlanski kanton, za period 2022–2024. godina bit će orijentisani na nastavku aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza. Također, kao i u proteklom periodu, nastavlja se kontinuirano provođenje aktivnosti na pojačanom inspeksijskom nadzoru s ciljem poticanja poštivanja propisa u cilju poboljšanja porezne discipline, suzbijanja sive ekonomije, te postizanja efikasnije naplate javnih prihoda.

Vlada Kantona je u toku 2015., 2016., 2017. i 2018. godine, donosila Zaključke u kojima je upućena inicijativa prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i nadležnim federalnim ministarstvima za izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda („Službene novine FBiH”, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 57/15 (OUS) i 94/15), te će i u narednom periodu Vlada Kantona upućivati inicijativa prema Vladi Federacije BiH za izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda.

Realizacija prezentiranog plana aktivnosti zavisit će prije svega od političke stabilnosti i institucionalne spremnosti nosioca aktivnosti, kao i drugih nepredviđenih događaja koji bi eventualno usporili i/ili odgodili realizaciju istih.

4. POLITIKA PRIHODA ZA NIVO TUZLANSKOG KANTONA

U narednim tabelarnim pregledima daju se projekcije indirektnih i direktnih poreza za nivo Tuzlanskog kantona za period 2022-2024. godina dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija Sarajevo.

Revidirane projekcije prihoda zasnovane su na historijskom i tekućem trendu naplate (Q1 2021), prateći pozitivne prognoze kretanja ključnih makroekonomskih parametara Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), koji ukazuju na postepeni oporavak ekonomije, pretpostavljajući da se negativni učinci pandemije virusa COVID-19 na ekonomiju neće značajnije prenijeti u drugu polovinu 2021. godine.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2022.-2024.godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2021. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2021-2024. godina.

Svaki neplanirani događaj u 2021. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su slijedeće:

-Tabela 2. - Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2022	Projekcija 2023	Projekcija 2024
Tuzlanski kanton ukupno (I + II + III)	274.579.268	264.925.691	280.712.773
I Kanton	219.364.006	211.651.671	224.264.122
II Gradovi/općine TK ukupno	43.566.972	42.035.257	44.540.163
III JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona	11.648.290	11.238.763	11.908.488

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa za 2022. godinu za nivo Tuzlanskog kantona očekuje se u iznosu od 274.579.268,00 KM, od čega se na za Kanton odnosi iznos od 219.364.006,00 KM, za gradove/općine iznos od 43.566.972,00 KM i JU Direkciju regionalnih cesta Tuzlanskog kantona iznos od 11.648.290,00 KM.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu poreza na plaće, za nivo kantona su sljedeće:

-Tabela 3. - Projekcije prihoda od poreza na dohodak

Porez na dohodak (KM)	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Tuzlanski kanton ukupno (I + II)	77.498.543	81.060.756	84.878.524
I Kanton	47.090.671	49.255.189	51.574.990
II Gradovi/općine TK ukupno	30.407.872	31.805.567	33.303.534

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona očekuje se u sljedećim iznosima za period 2022.-2024. godina:

-Tabela 4. - Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za gradove/općine TK u KM

Gradovi/općine TK	Projekcija 2022	Projekcija 2023	Projekcija 2024
Banovići	2.265.438,00	2.185.791,00	2.316.043,00
Gračanica	4.539.752,00	4.380.144,00	4.641.160,00
Gradačac	3.898.506,00	3.761.444,00	3.985.590,00
Kalesija	3.321.607,00	3.204.827,00	3.395.805,00
Kladanj	1.253.646,00	1.209.571,00	1.281.650,00
Čelić	1.018.449,00	982.642,00	1.041.199,00
Lukavac	4.162.548,00	4.016.203,00	4.255.531,00
Srebrenik	4.036.074,00	3.894.175,00	4.126.232,00
Tuzla	10.563.909,00	10.192.506,00	10.799.884,00
Živinice	5.764.553,00	5.561.884,00	5.893.320,00
Doboj istok	1.005.136,00	969.797,00	1.027.588,00
Sapna	1.053.950,00	1.016.896,00	1.077.493,00
Teočak	683.403,00	659.377,00	698.669,00
Ukupno	43.566.971,00	42.035.257,00	44.540.164,00

Prihodi od poreza na dohodak na nivou gradova/općina TK za period 2022.-2024. godina projiciraju se kako slijedi:

-Tabela 5. - Projekcije poreza na dohodak za općine TK u KM

Gradovi/općine TK	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Banovići	1.850.195,00	1.935.239,00	2.026.384,00
Gračanica	2.376.960,00	2.486.217,00	2.603.312,00
Gradačac	1.808.190,00	1.891.303,00	1.980.379,00
Kalesija	1.197.474,00	1.252.516,00	1.311.507,00
Kladanj	954.945,00	998.839,00	1.045.882,00
Čelić	447.303,00	467.863,00	489.898,00
Lukavac	3.071.988,00	3.213.192,00	3.364.526,00
Srebrenik	1.693.714,00	1.771.565,00	1.855.002,00
Tuzla	12.244.887,00	12.807.722,00	13.410.935,00
Živinice	3.111.024,00	3.254.022,00	3.407.279,00
Doboj istok	852.889,00	892.092,00	934.107,00
Sapna	406.393,00	425.073,00	445.093,00
Teočak	391.910,00	409.924,00	429.230,00
Ukupno	30.407.872,00	31.805.567,00	33.303.534,00

5.PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za Budžet općine Banovići za period 2022- 2024. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenih od strane Ministarstva finansija TK za gradove/općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca maja 2021.godine i projekcijama JU Direkcije regionalnih cesta TK.

U slijedećoj tabeli su navedene projekcije prihoda i primitaka u Budžetu općine Banovići za period 2022.-2024.godina.

-Tabela 6. - Prihodi, primici i finansiranje Budžeta općine Banovići u KM

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2020. godina	2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024.godina
I UKUPNA BUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C)	7.591.573,00	11.141.785,00	10.636.685,00	10.653.815,00	10.854.850,00
A. Poreski prihodi	4.307.206,00	4.591.960,00	4.894.270,00	4.913.190,00	5.157.230,00
Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zaostale uplate poreza na plaće	5.845,00	220,00	190,00	100,00	0,00
Porez na imovinu	431.638,00	540.700,00	475.300,00	493.600,00	500.550,00
Porez na dohodak	1.679.978,00	1.672.130,00	1.850.000,00	1.935.130,00	2.026.380,00
Prihodi od indirektnih poreza	2.189.074,00	2.378.910,00	2.568.780,00	2.484.360,00	2.630.300,00
Ostali porezi	671,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Neporezni prihodi	3.221.803,00	6.484.325,00	5.684.915,00	5.683.625,00	5.641.120,00
Prihodi od pod.aktivnosti i imovine	1.221.243,00	1.749.450,00	1.597.750,00	1.500.250,00	1.499.870,00
Naknade i takse i prihodi od javnih usluga	1.989.615,00	4.729.875,00	4.083.665,00	4.179.875,00	4.137.750,00
Novčane kazne	10.945,00	5.000,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00
C. Primici	62.564,00	65.500,00	57.500,00	57.000,00	56.500,00
II NAMJENSKA SREDSTVA GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITA SRED.	792.107,00	2.273.041,00	1.779.450,00	1.861.350,00	1.863.640,00
Primljeni tekući transferi	204.902,00	193.720,00	200.000,00	180.000,00	230.000,00
Kapitalni transferi	434.920,00	1.914.591,00	1.400.000,00	1.500.000,00	1.450.000,00
Prihodi po osnovu vlastite djelatnosti-vlastiti prihodi	152.285,00	164.730,00	179.450,00	181.350,00	183.640,00
III VIŠAK PRIHODA IZ PRETHODNOG PERIODA					
UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE(I+II+III)	8.383.680,00	13.414.826,00	12.416.135,00	12.515.165,00	12.718.490,00

Očekivani nivo ukupnih budžetskih sredstava koja su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Banovići u 2021. godini iznosi 13.414.826,00 KM i u poređenju sa ostvarenjem u 2020. godini koje je iznosilo od 8.383.680,00 KM, veća su za 60,01%.

Projektovani nivo prihoda u 2022. godini iznosi 12.416.135,00 KM, u 2023. godini 12.515.165,00 KM, te u 2024. godini 12.718.490,00 KM. Iz datih projekcija evidentno je da projektovani iznos ukupnih prihoda u 2022. godini ima smanjenje u odnosu na plan Budžeta 2021. godine za 7,44% , projektovani prihodi u 2023. veći za 0,80 % u odnosu na projekcije za 2022. godinu, i rast se nastavlja i u 2024. godini, veći su za 1,62% u odnosu na projekcije za 2023. godinu.

Porezni prihodi

Ukupni porezni prihodi u 2022. godini predviđaju se u iznosu od 4.894.270,00 KM što je za 302.310,00 KM ili 6,58% veće u odnosu na ove planirane prihode za 2021. godinu. U narednoj godini ovi prihodi procjenjuju se sa povećanjem od 0,39% u odnosu na projekiranu 2022. godinu i u 2024. godini za 4,97% u odnosu na 2023. godinu.

Prihodi od indirektnih poreza su porez na dodanu vrijednost (PDV) i porezi koji pripadaju Direkcijama cesta. Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je preuzet iz revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza općina Tuzlanskog kantona za 2021. godinu i projekcije za period 2022.-2024. godina broj: 07/1-11-11383/21 od 25.05.2021. godine i revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza JU Direkcije regionalnih cesta za 2021. godinu i period 2022.-2024. godina broj: 05-05-220-4/20 od 02.06.2021. godine i projekirani su u iznosu od 2.568.780,00 KM za 2022. godinu, što je za 7,98 % veće u odnosu na planirane za 2021. godinu. Predviđeni iznos PDV-a u 2023. godini iznosi 2.484.360,00 KM i manji je za 3,29 % od iznosa predviđenog u 2022. godini i u 2024. godini projekiran je iznos od 2.630.300,00 KM što je za 5,87 % više u odnosu na projekiranu 2023. godinu.

Prihod od poreza na dohodak sa zaostalim uplatama poreza na plaću, u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti, se u 2022. godini procjenjuje se u iznosu od 1.850.190,00 KM sa povećanjem od 10,63% u odnosu na planiranu 2021. godinu. U 2023. godini ovi prihodi se povećavaju za 4,60% u odnosu na 2022. godinu i u 2024. godini imaju ponovo rast u odnosu na 2023. godinu za 4,71%.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju: prihodi od finansijske i nematerijalne imovine, prihodi od iznajmljivanja i zakupa, naknade i takse, naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i zauzimanja javnih površina, posebne naknade.

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda (uključujući i vlastite prihode) u 2022. godini iznosi 5.864.365,00 KM. Projekcije neporeznih prihoda u 2023. godini iznosi 5.864.975,00 KM i u 2024. godini 5.824.760,00 KM.

Tekući transferi

Priljeni tekući i kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti projekirani su za 2022. godinu u iznosu od 1.600.000,00 KM, što je za 24,11% manje u odnosu na planiranu 2021. godinu. U narednoj 2023. godini priljeni transferi se planiraju sa povećanjem od 5,00% u odnosu na 2022. godinu, dok se u 2024. godini planiraju ostaviti na istom nivou u odnosu na 2023. godinu.

Rizici po projekcije prihoda

Imajući u vidu specifičnost krize koja je uzrokovana pandemijom virusa Covid-19, na bazi dostavljenih inputa može se rezimirati da je glavni cilj fiskalne politike u Bosni i Hercegovini u narednom srednjoročnom periodu jeste fiskalna stabilizacija kao glavni faktor ukupne makroekonomske stabilizacije, uz jačanje privredne aktivnosti i konkurentske ekonomije. Institucije Bosne i Hercegovine i u narednom periodu će, u skladu sa svojim ovlaštenjima, u okviru raspoloživog budžeta i putem racionalne potrošnje doprinositi ukupnoj fiskalnoj stabilnosti u BiH. Uz nastavak započelih, posebna pažnja posvetiće se politici javnih investicija uz korištenje dostupnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija kao polugu za rast u srednjem periodu. Nepredviđene promjene poreznih politika koje se prvenstveno odnose na odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza, promjena nivoa zaduženosti od planiranog i nepredviđene promjene istih bitno mogu uticati na nepovoljnu realizaciju predviđenih projekcija. Glavni rizici za promjene u kretanju platnog bilansa Bosne i Hercegovine za povećanje odnosno smanjenje deficita tekućeg računa nalaze se u vanjskotrgovinskom deficitu, tj. u promjenama stopa izvoza i uvoza roba, kao i promjenama cijena na svjetskom tržištu. Povoljno poslovno okruženje i stopa zaposlenosti dijaspore Bosne i Hercegovine mogla bi dovesti do porasta stope tekućih transfera, a samim time i do povećanja raspoloživog dohotka. Kod finansiranja deficita tekućeg računa, najveći rizici se nalaze u smanjenju sredstava strane aktive Bosne i Hercegovine u inostranstvu, nedovoljnim prilivom direktnim stranim investicijama, otežanim pristupom trgovinskim kreditima kao i nemogućnost zaduživanja na međunarodnom finansijskom tržištu. Izvršenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinstvenog računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu s članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni novine BiH“, broj 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH. Također, naplata prihoda od indirektnih poreza ovisit će i od kvalitetne koordinacije svih korisnika, institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta, s jedne strane i svih korisnika prihoda od indirektnih poreza unutar Federacije BiH, s druge strane, a s naglaskom na nastavak prilagođavanja koeficijenata za raspodjelu ovih prihoda korisnicima.

RASHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar budžeta općine Banovići. Kao i prethodnih godina, planiranje budžeta će se oslanjati na načela stabilizacijskog djelovanja fiskalne politike kroz smanjenje javne potrošnje.

U narednoj tabeli dat je kratak pregled javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi njihovih kretanja tokom protekle dvije godine. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta jer daje kontekst i osnovu za izradu planova budžetske potrošnje i gornjih granica rashoda.

-Tabela 7. - Rashodi, izdaci i finansiranje budžeta općine Banovići za period 2022.-2024.

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2020.godina	2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina
Bruto plaće i naknade plaća	2.162.791,00	2.583.500,00	2.712.660,00	2.712.660,00	2.712.660,00
Naknade troškova zaposlenih	346.289,00	461.950,00	482.840,00	482.840,00	482.840,00
Doprinosi poslodavca	243.854,00	292.250,00	307.050,00	307.050,00	307.050,00
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.620.916,00	2.569.200,00	2.720.520,00	2.639.100,00	2.680.800,00
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.772.608,00	4.426.831,00	3.453.940,00	3.614.340,00	3.778.165,00
Kapitalni transferi	244.959,00	267.020,00	257.020,00	257.020,00	257.020,00
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	3.015.113,00	2.558.575,00	2.224.605,00	2.245.155,00	2.243.455,00
Finansiranje-Izdaciza otplate dugova	62.564,00	65.500,00	57.500,00	57.000,00	56.500,00
Tekuća rezerva	124.641,00	190.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
U K U P N O	10.593.735,00	13.414.826,00	12.416.135,00	12.515.165,00	12.718.490,00

Rashodi i izdaci Budžeta općine Banovići za 2022. godinu projiciraju se u okviru prognoziranih prihoda u iznosu od 12.416.135,00 KM, za 2023. godinu u iznosu od 12.515.165,00 KM i 2024. godini u iznosu od 12.718.490,00 KM.

Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima projicirane za 2022. godinu iznose 3.502.550,00 KM i veće su u odnosu na one iz 2021. godine za 4,94%, iz razloga povećanja broja radnika u narednom periodu. Isti iznos se nastavlja i kroz sljedeće dvije godine.

Iz tabele je vidljivo da stavka tekući transferi i drugi tekući rashodi za projiciranu 2022. godinu je znatno smanjena u odnosu na 2021. godinu. Na ovo smanjenje je najviše uticalo to što u 2022. godini nisu planirani dodatni troškovi rada deponije JP Eko-Sep Živinice kao i troškovi PDV-a za JP Eko-Sep Živinice. Projicirana 2022. godina je smanjena u odnosu na plan iz 2021. godine za 21,98%. Međutim, projicirana 2023. godina je veća u odnosu na 2022. godinu za 4,64% i 2024. godina također pokazuje povećanje u odnosu na 2023. godinu za 4,53%.

Predviđeni prihodi ali i rashodi u Dokumentu okvirnog budžeta općine Banovići, kako za izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih tako i za materijalne troškove odnose se samo na zaposlene u Općinskoj upravi jer po uspostavi Registra javne ustanove i ostali korisnici budžeta nisu dobile status budžetskog

korisnika i dalje su, do sticanju uslova na prelazak za budžetskog korisnika, ostali u transferu.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Banovići i dostavljen Općinskom vijeću Banovići, uz Nacrt budžeta za 2022. godinu, u vidu informacije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Banovići
Općinski načelnik
Broj: 01-04-1636/21
Banovići: 17.06.2021.

OPĆINSKI NAČELNIK

dr. Bego Gutić